

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta:	Jakub Svoboda
Téma práce:	Combatting Investor Citizenship Schemes in the European Union
Rozsah práce:	100 429 znaků včetně mezer.
Datum odevzdání práce:	21. 10. 2025

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant se zabývá režimem občanství pro investory, který byl zaveden na Maltě a který Soudní dvůr označil za porušující právo EU. Jedná se o dlouho sledovanou kauzu, kterou Soudní dvůr rozhodl v nedávné době (v dubnu 2025). Na jeho rozsudek se diplomant zaměřuje. Přestože se touto problematikou již nějakou dobu zaobírá odborná veřejnost, rozsudek byl vydán teprve nedávno, a je to tedy téma nepochybně aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je přiměřeně náročné na zpracování do podoby diplomové práce, vyžaduje především dobrou orientaci v právu EU a základní znalost mezinárodního práva veřejného. Diplomant používá ve své práci především metodu deskriptivní a analýzu a syntézu, což odpovídá zvolenému tématu a způsobu jeho uchopení.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomant se ve své práci zaměřuje na recentní rozsudek Soudního dvora C-181/23 Komise proti Maltě, který rozebírá a vyvozuje z něj závěry. Tomu odpovídá také členění práce, jež lze považovat za logicky strukturované. Diplomová práce má pět částí kromě úvodu a závěru, přičemž jednotlivé části na sebe dobře navazují. V první části se autor zabývá obecně režimem občanství pro investory, v druhé části stručně shrnuje závěry generálního advokáta a Soudního dvora v rozsudku, které jsou odlišné. Ve třetí části autor shrnuje reakci odborníků na rozsudek Soudního dvora. Ve čtvrté části zkoumá jednotlivé aspekty dané problematiky, přičemž poukazuje i na problematičnost účinků rozsudku *ex tunc*. V páté části vytvořil diplomant třístupňový test určující, zda je režim občanství pro investory v souladu s právem EU. Zatímco části 1-3 jsou spíše popisnější, části 4-5 mají analytický, resp. kreativní charakter.

4. Vyjádření k práci

Diplomant si vybral ke zpracování zajímavou a relevantní problematiku režimu občanství pro investory na Maltě. Jedná se o první případ rozhodovaný Soudním dvorem, který se týká souladu právní úpravy nabývání státního občanství členského státu s právem EU. Dosud se judikatura zabývala jen otázkou souladu pozbývání státního občanství členského státu s unijním právem. Není překvapivé, že i v případě nabývání státního občanství členského státu, jehož důsledkem je i nabytí občanství Unie, Soudní dvůr stanoví určité limity pro vnitrostátní legislativu členských států. Kromě závazků plynoucích z mezinárodního práva veřejného, z nichž některé diplomant zmiňuje, tak musí členské státy respektovat i právo EU.

Téma je dobře zpracováno, diplomant kromě nastínění dané problematiky, shrnutí závěrů generálního advokáta, Soudního dvora a reakcí odborníků sám tuto problematiku analyzuje a vyvozuje závěry, s nimiž se v zásadě ztotožňuje. Za přínosnou považuje část 5. v níž se diplomant snažil vytvořit test souladu režimu občanství pro investory s unijním právem. Je trochu škoda, že autor v práci neuvedl také argumenty žalované Malty (resp. jen ve velmi

omezené míře) a alespoň stručně nezmínil i jiné státy, které v minulosti zavedly investiční programy pro cizince usnadňující nabytí státního občanství nebo získání pobytu v daném členském státě (Bulharsko, Irsko, Kypr, Lotyšsko, Maďarsko, Portugalsko, Řecko, Španělsko).

Práce je čtivá, srozumitelná, má velmi dobrou stylistickou i gramatickou úroveň. Oceňuji sepsání diplomové práce v angličtině. Diplomant průběžně odkazuje na odbornou literaturu a další použité zdroje.

Celkově hodnotím práci kladně, diplomant nepochybně prokázal schopnost analytického myšlení a vlastní vědecké práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Ano.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomová práce nevykazuje dle mého názoru znaky plagiátorství.
Logická stavba práce	Ano.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Velmi dobrá.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Velmi dobrá.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Velmi dobrá.
Jazyková a stylistická úroveň	Velmi dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1. Je aktuálně ještě nějaká jiná vnitrostátní úprava členského státu problematická z hlediska souladu režimu občanství pro investory s právem EU?
2. Diplomant zmiňuje ve své diplomové práci princip zákazu zneužití práva EU. Zabývá se Soudní dvůr ve své judikatuře i otázkou zneužívání práva EU přímo ze strany členských států (nejen jejich státních příslušníků)? Lze konstatovat, že zavedením režimu občanství pro investory Malta zneužila právo EU?

Navržený klasifikační stupeň	Výborně.

V Praze dne 28. 11. 2025

doc. JUDr. Magdaléna Svobodová, Ph.D.
oponentka